

Komplexotvorné reakcie

Pracovný list

Seminár z chémie

www.biochem.sk

1. Ktorá z nasledovných rovníc popisuje priebeh komplexotvornej reakcie

- $\text{CH}_3\text{COOH} + \text{CH}_3\text{OH} \leftrightarrow \text{CH}_3\text{COOCH}_3 + \text{H}_2\text{O}$
- $2\text{KOH} + \text{H}_2\text{SO}_4 \leftrightarrow \text{K}_2\text{SO}_4 + 2\text{H}_2\text{O}$
- $\text{Cu}^{2+} + 4\text{H}_2\text{O} \leftrightarrow [\text{Cu}(\text{H}_2\text{O})_4]^{2+}$
- $\text{NH}_3 + \text{H}^+ \leftrightarrow \text{NH}_4^+$
- $\text{CuSO}_4 + 4\text{H}_2\text{O} \leftrightarrow [\text{Cu}(\text{H}_2\text{O})_4]\text{SO}_4$
- $\text{BaCl}_2 + \text{H}_2\text{SO}_4 \leftrightarrow \text{BaSO}_4 + 2\text{HCl}$

2. Napíšte vzťah pre konštantu stability tejto sústavy:

- $\text{Cd}^{2+} + 4\text{NH}_3 \leftrightarrow [\text{Cd}(\text{NH}_3)_4]^{2+}$
- $\text{Fe}^{3+} + 6\text{CN}^- \leftrightarrow [\text{Fe}(\text{CN})_6]^{3-}$

3. Uvoľní sa amoniak a vznikne komplex $[\text{Ag}(\text{CN})_2]^-$ ak pridáme kyanidové ióny do roztoku obsahujúceho ióny $[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]^+$? Svoje tvrdenie zdôvodnite a vyjadrite priebeh chemickej reakcie chemickou rovnicou.

4. Prepíšte nasledovné stechiometrické zápisy komplexotvorných reakcií do úplných iónových zápisov

- $\text{FeCl}_3 + 6\text{KCN} \leftrightarrow \text{K}_3[\text{Fe}(\text{CN})_6] + 3\text{KCl}$
- $\text{HgI}_2 + 2\text{KI} \leftrightarrow \text{K}_2[\text{HgI}_4]$
- $\text{Al}(\text{OH})_3 + \text{NaOH} \leftrightarrow \text{Na}[\text{Al}(\text{OH})_4]$
- $\text{ZnF}_2 + 4\text{H}_2\text{O} \leftrightarrow [\text{Zn}(\text{H}_2\text{O})_4]\text{F}_2$

5. Ktoré z týchto tvrdení nie je správne:

- Hodnota K_k pre určitú sústavu je konštantná a mení sa iba so zmenou teploty
- Čím je hodnota K_k väčšia, tým je daný komplex menej stabilný
- Ak pridáme do rovnovážnej sústavy hocikakú látku pri konštantnej teplote, hodnota K_k sa zmení

6. Iónovým stavom napíšte nasledujúci dej: do vodného roztoku nasypeme bezvodý CuSO_4 , vznikne modrý kation tetraakvamednatý. Do modrého roztoku po kvapkách pridávame koncentrovaný roztok amoniaku. Vznikol nový komplexný kation, ktorý má s pôvodným komplexom okrem iného zhodné koordinačné číslo.

7. Pri zlúčeninách $\text{K}_4[\text{Fe}(\text{CN})_6]$, $[\text{Zn}(\text{NH}_3)_4]\text{SO}_4$, určte:

- Názov
- Typ koordinačnej zlúčeniny
- Centrálny atóm
- Ligand
- Koordinačné číslo
- Oxidačné číslo centrálného atómu
- Geometriu koordinačnej častice

8. Vytvorte stechiometrický, úplný iónový a neúplný iónový zápis:

- rozpúšťania bezvodého síranu mednatého vo vode
- reakcie vodného roztoku síranu mednatého s amoniakom

9. Rámčekovými diagramami znázornite vznik koordinačnej väzby pri vzniku amónneho a oxóniového katiónu

10. Vypočítajte koncentráciu striebra v rovnovážnej reakčnej sústave, v ktorej je $[\text{Ag}(\text{NH}_3)_2]^+$ s koncentráciou $0,1 \text{ mol/dm}^3$ a amoniak v nadbytku s koncentráciou 1 mol/dm^3 . Konštanta stability tohto komplexného iónu je $1,47 \cdot 10^7$.